NARBERTH TOWN COUNCIL
CYNGOR TREF ARBERTH
clerk@narberthtowncouncil.gov.wales | 01834 504020 | narberthtowncouncil.gov.wales
c/o Narberth Community Library, 3 Town Moor Mews, Narberth, Pembrokeshire, SA67 7DF

EOM

SWYDD WAG ACHLYSUROL • WARD DREFOL

PECYN CAIS CYD-DDEWIS Y CYNGHORYDD

Popeth sydd ei angen arnoch i wneud cais am y sedd wag yn y Ward Trefol.

MAE RHAGLENNI CYD-DDEWIS AR AGOR

Mae Gwasanaethau Etholiadol Cyngor Sir Penfro wedi cadarnhau na ofynnwyd am etholiad. Cwblhewch a dychwelwch y pecyn hwn erbyn 12 hanner dydd ddydd Gwener 23 Hydref 2026.

Swydd wag / ward	Ward Drefol Arberth
Dyddiad cau ar gyfer ceisiadau	12 hanner dydd ddydd Gwener 23 Hydref 2026
Cyfarfod cyd-ddewis	Dydd Mawrth 3 Tachwedd 2026 am 7.00 pm, Llyfrgell Gymunedol Arberth
Cyflwyno i	clerk@narberthtowncouncil.gov.wales
Cyfeiriad post	Cyngor Tref Arberth, d/o Llyfrgell Gymunedol Arberth, 3 Town Moor Mews, Arberth, Sir Benfro, SA67 7DF
Rheolaeth y ddogfen	Fersiwn 1.1 - Hydref 2026

Beth mae'r pecyn hwn yn ei gynnwys

Mae'r pecyn hwn yn esbonio'r llwybr o swydd wag achlysurol i gyd-ddewis, y rheolau cymhwysedd, sut mae'r Cyngor yn dewis ymgeisydd, a'r wybodaeth sydd angen i chi ei darparu.

- Esboniad Saesneg plaen o etholiad a chyd-ddewis.
- Proses gyd-ddewis y Cyngor ac egwyddorion dethol teg.
- Ffurflen gais a datganiad ymgeisydd.
- Datganiad cymhwysedd, caniatâd a hysbysiad preifatrwydd.

FFORMATAU HYGYRCHOL

Os oes angen y pecyn hwn arnoch mewn Cymraeg, print bras neu fformat hygyrch arall, neu os oes angen help rhesymol arnoch i'w gwblhau, cysylltwch â Chlerc y Dref.

ETHOLIAD NEU GYD-DDEWIS?

Mae'r cyfnod cais am etholiad cyhoeddus bob amser yn dod yn gyntaf.

Llwybr yr etholiad

Pan fydd swydd wag achlysurol yn codi, mae'r Swyddog Cofrestru Etholiadol yn paratoi neu'n cadarnhau'r Hysbysiad ffurfiol o Swydd Wag Achlysurol. Mae'r Cyngor yn cyhoeddi'r hysbysiad hwnnw yn y ward yr effeithir arno ac ar-lein.

Os yw deg o etholwyr yn gwneud cais dilys erbyn y dyddiad cau yn yr hysbysiad, galwir etholiad. Yna mae'r Swyddog Canlyniadau yn gosod amserlen yr etholiad statudol. Mae ymgeiswyr yn sefyll trwy'r broses enwebu ffurfiol ac etholwyr yn pleidleisio os yw'r etholiad yn cael ei herio.

Y llwybr cyfethol

Os na dderbynnir cais am etholiad dilys, mae'r Swyddog Canlyniadau yn dweud wrth y Cyngor y gellir llenwi'r sedd trwy gyd-ddewis. Ac eithrio pan fo'r swydd wag yn codi o fewn y chwe mis olaf cyn etholiad cyffredin, rhaid i'r Cyngor wedyn lenwi'r swydd wag trwy gyd-ddewis cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

Nid etholiad cyhoeddus yw cyd-ddewis. Mae pobl gymwys yn gwneud cais i'r Cyngor; cynghorwyr sy'n gwasanaethu yn ystyried yr ymgeiswyr ac yn pleidleisio mewn cyfarfod cyhoeddus. Mae'r ymgeisydd llwyddiannus yn llofnodi datganiad o dderbyn swydd ac yn dod yn gynghorydd gyda'r un hawliau a chyfrifoldebau â chynghorydd etholedig.

CYFNOD CAIS ETHOLIAD WEDI'I GWBLHAU

Mae'r Gwasanaethau Etholiadol wedi cadarnhau na ofynnwyd am etholiad. Felly, mae'r Cyngor yn gwahodd ceisiadau a bydd yn penderfynu ar y cyd-ddewis yn ei gyfarfod cyhoeddus a hysbysebwyd.

Y broses gyd-ddewis

1 Hysbysebu
Mae'r Cyngor yn cyhoeddi hysbysiad cyd-ddewis, dyddiad cau ymgeisio a dyddiad cyfarfod drwy'r dudalen swyddi gwag, hysbysfyrddau a sianeli cymunedol priodol.

2 Gwnewch gais
Mae ymgeiswyr yn cyflwyno'r un papurau cais erbyn y dyddiad cau a nodwyd. Ni ellir derbyn ceisiadau hwyr fel arfer.

3 Cyfarfod cyhoeddus
Gellir gwahodd ymgeiswyr i gyflwyno eu hunain neu ateb yr un cwestiynau. Mae dadl a phleidlais y Cyngor yn digwydd yn rhan gyhoeddus y cyfarfod a hysbysebwyd.

4 Apwyntiad
Mae cynghorwyr yn pleidleisio yn unol â rheolau sefydlog. Mae'r ymgeisydd llwyddiannus yn llofnodi'r datganiad derbyn ac mae'r canlyniad yn cael ei gyhoeddi.

CYN I CHI WNEUD CAIS

CYMHWYSEDD AC ANGHYMHWYSO

Rhaid i ymgeiswyr ar gyfer cyd-ddewis fodloni'r un cymwysterau cyfreithiol ag ymgeiswyr mewn etholiad.

Oedran a dinasyddiaeth

Rhaid i chi fod o leiaf 18 oed a bod gennych y statws dinasyddiaeth angenrheidiol o dan y gyfraith etholiadol gyfredol. Gall hyn gynnwys dinasyddion tramor Prydeinig, cymwys, cymwys yr UE a dinasyddion tramor cymwys. Oherwydd y gall mewnfudo a statws etholiadol fod yn gymhleth, defnyddiwch ganllawiau'r Comisiwn Etholiadol cyfredol yn hytrach na dibynnu ar hen ffurf neu grynodeb .

Cysylltiad lleol

Rhaid i chi hefyd fodloni o leiaf un o'r cymwysterau cysylltiad lleol statudol ar gyfer y cyfnod perthnasol. Yn gryno, mae'r rhain yn ymwneud â bod wedi'i gofrestru fel etholwr llywodraeth leol, meddiannu tir neu fangre, cael eich prif neu unig le gwaith yn yr ardal, neu fyw yn y gymuned neu o fewn y pellter a ganiateir.

Anghymhwyso

Gall rhai swyddfeydd, cyflogaeth, euogfarnau, troseddau etholiadol a chyfyngiadau cyfreithiol eraill anghymhwyso person rhag bod yn gynghorydd. Ni all y Cyngor roi cyngor cyfreithiol personol na phenderfynu cymhwysedd ymlaen llaw ar wybodaeth anghyflawn.

> **GWIRIO CYN LLOFNODI**
> Darllenwch ganllawiau cyfredol y Comisiwn Etholiadol ar gyfer ymgeiswyr mewn etholiadau llywodraeth leol yng Nghymru. Os nad ydych yn siŵr am eich amgylchiadau eich hun, ceisiwch gyngor cyfreithiol annibynnol cyn cyflwyno'r datganiad.

Canllawiau ymgeiswyr cyfredol: electoralcommission.org.uk — etholiadau lleol yng Nghymru

Yr hyn y disgwylir i gynghorwyr ei wneud

- Mynychu a pharatoi ar gyfer cyfarfodydd y Cyngor a'r pwyllgor.
- Cynrychioli preswylwyr a helpu i lunio blaenoriaethau a phenderfyniadau'r Cyngor.
- Dilynwch y Cod Ymddygiad, datgan buddiannau a chwblhau'r hyfforddiant gofynnol.
- Gweithio'n barchus gyda chyd-gynghorwyr, staff, sefydliadau partner a'r cyhoedd.
- Trin gwybodaeth gyfrinachol a phersonol yn briodol.

Sut mae ceisiadau'n cael eu hasesu

Bydd y Cyngor yn defnyddio'r gofynion cais cyhoeddedig yn gyson. Dylai ymgeiswyr ddangos eu cysylltiad ag Arberth, dealltwriaeth o'r rôl, profiad a sgiliau perthnasol, ymrwymiad i wasanaeth cyhoeddus, a'r gallu i weithio'n adeiladol. Nid oes angen cysylltiad gwleidyddol.

EICH MANYLION

Teipiwch neu ysgrifennwch yn glir. Defnyddiwch dudalennau ychwanegol os oes angen.

Enw llawn	
Hoff enw	
Cyfeiriad cartref	
Côd post	
E-bost	
Ffôn	
Swydd wag / ward	Ward Drefol Arberth

Eich cysylltiad ag Arberth

Esboniwch yn fyr eich cysylltiad â'r gymuned a pha mor hir y mae'r cysylltiad hwnnw wedi bodoli.

Pam rydych chi eisiau bod yn gynghorydd

Dywedwch wrthym beth sydd wedi eich ysgogi i wneud cais a beth rydych chi'n gobeithio ei gyfrannu.

PROFIAD, SGILIAU A BLAENORIAETHAU

Rhowch enghreifftiau cryno sy'n berthnasol i rôl y cynghorydd.

Profiad a sgiliau

Disgrifiwch brofiad cymunedol, cyflogaeth, gwirfoddol, llywodraethu, ariannol, cyfathrebu neu brofiad arall. Nid oes angen cymwysterau ffurfiol.

Blaenoriaethau Arberth

Beth ydych chi'n ei weld fel y cyfleoedd neu'r heriau allweddol i'r dref, a sut fyddech chi'n mynd i'r afael â nhw?

Gweithio gydag eraill

Rhowch enghraifft o sut rydych chi wedi gwrando ar wahanol safbwyntiau, wedi gweithio ar y cyd neu wedi helpu i ddatrys mater anodd.

DATGANIAD YMGEISYDD

Dyma'r datganiad cryno y bydd cynghorwyr yn ei dderbyn gyda'r papurau cais.

GWYBODAETH I'R CYHOEDD

Gall y Cyngor gyhoeddi datganiad ac enw eich ymgeisydd fel rhan o'r broses gyd-ddewis gyhoeddus. Ni fydd eich manylion cyswllt preifat yn cael eu cyhoeddi heb eich caniatâd penodol.

Mewn dim mwy na 400 o eiriau, cyflwynwch eich hun a chrynhowch pam y byddech chi'n gynghorydd da i Arberth.

Cyfrif geiriau	
Llythrennau cyntaf yr ymgeisydd	

FFURFLEN GAIS — RHAN 4

DATGANIAD CYMHWYSEDD

Ticiwch bob datganiad sy'n berthnasol a chwblhewch y datganiad.

Rwy'n cadarnhau ar ddyddiad y cais:

☐ Rwy'n 18 oed neu'n hŷn.

☐ Mae gen i'r statws dinasyddiaeth sy'n ofynnol i sefyll mewn etholiad llywodraeth leol yng Nghymru.

Rwyf hefyd yn gymwys trwy o leiaf un o'r cysylltiadau lleol canlynol:

☐ Rwy'n cofrestru fel etholwr llywodraeth leol ar gyfer yr ardal gymunedol berthnasol.

☐ Am y cyfan o'r 12 mis cyn y cais hwn, roeddwn yn meddiannu fel perchennog neu denant tir neu fangre arall yn yr ardal gymunedol berthnasol.

☐ Am y 12 mis cyn y cais hwn, fy mhrif neu unig fan gwaith oedd yn yr ardal gymunedol berthnasol.

☐ Am y 12 mis cyn y cais hwn, roeddwn i'n byw yn yr ardal gymunedol berthnasol neu o fewn 4.8 cilomedr (tair milltir) iddi.

Anghymhwyso a chywirdeb:

☐ Rwyf wedi darllen canllawiau cyfredol y Comisiwn Etholiadol ac, hyd y gwn i, nid wyf yn anghymhwyso rhag bod yn gynghorydd.

☐ Mae'r wybodaeth yn y cais hwn yn wir ac yn gyflawn. Rwy'n deall bod cymhwysedd yn gyfrifoldeb cyfreithiol parhaus.

NODYN CYFREITHIOL

Mae'r ffurflen hon yn ddatganiad gweinyddol, nid yn lle'r gyfraith. Nid yw ei lofnodi yn atal her gyfreithlon i gymhwyster neu anghymhwyso person.

Enw llawn	
Llofnod	
Dyddiad	

FFURFLEN GAIS — RHAN 5

TREFNIADAU CYDSYNIAD A CHYFARFODYDD

Dywedwch wrthym sut y gellir defnyddio'ch cais ac a oes angen addasiadau arnoch.

Prosesu angenrheidiol

☐ Rwy'n cydnabod y bydd y Cyngor yn prosesu fy nghais i weinyddu a phenderfynu ar y cyd-ddewis hwn o dan ei gyfrifoldebau tasg gyhoeddus a rhwymedigaeth gyfreithiol.

☐ Rwy'n deall y gall fy enw a'm datganiad ymgeisydd ymddangos mewn papurau cyfarfod cyhoeddus, cofnodion a'r canlyniad cyhoeddedig; bydd manylion cyswllt preifat yn cael eu golygu oni bai fy mod yn cydsynio ar wahân i'w cyhoeddi.

☐ Rwy'n deall y gall cynghorwyr dderbyn fy mhapurau cais at ddibenion y penderfyniad cyd-ddewis.

Cyhoeddusrwydd dewisol

☐ Rwy'n cytuno i'r Cyngor gyhoeddi fy ndatganiad ymgeisydd ar ei wefan cyn y cyfarfod.

☐ Rwy'n cytuno i'r Cyngor gyhoeddi'r manylion cyswllt canlynol ar gyfer y broses gyfethol:

_____

Presenoldeb y cyfarfod ddydd Mawrth 3 Tachwedd 2026

☐ Rwy'n bwriadu mynychu'r cyfarfod cyd-ddewis.

☐ Ni allaf fynychu ond dymunaf i fy nghais gael ei ystyried.

Addasiadau rhesymol neu ofynion mynediad:

_____

_____

_____

_____

Datganiad terfynol

Rwy'n cadarnhau fy mod yn dymuno cael fy ystyried ar gyfer cyd-ddewis, cytuno i ddilyn proses gyhoeddedig y Cyngor, a byddaf yn llofnodi'r datganiad o dderbyn swydd os caiff ei ddewis.

Enw llawn	
Llofnod	
Dyddiad	

GWYBODAETH A CHYFLWYNO

HYSBYSIAD PREIFATRWYDD A RHESTR WIRIO

Cadwch gopi o'ch cais wedi'i gwblhau ar gyfer eich cofnodion.

Sut rydyn ni'n defnyddio'ch gwybodaeth

Cyngor Tref Arberth yw'r rheolydd data ar gyfer y cais hwn. Rydym yn defnyddio'r wybodaeth i weinyddu'r broses swydd wag achlysurol a chyd-ddewis, gwirio bod y datganiadau gofynnol wedi'u gwneud, cyfathrebu ag ymgeiswyr, paratoi papurau cyfarfod, cofnodi penderfyniad y Cyngor a bodloni rhwymedigaethau cyfreithiol neu lywodraethu.

Bydd y seiliau cyfreithlon yn dibynnu ar y wybodaeth a'r diben a gallant gynnwys tasg gyhoeddus, rhwymedigaeth gyfreithiol a chaniatâd. Gellir rhannu gwybodaeth gyda chynghorwyr, staff awdurdodedig y Cyngor, y Swyddog Cofrestru Etholiadol neu'r Swyddog Canlyniadau, cynghorwyr proffesiynol a chyrff eraill lle bo'n ofynnol yn gyfreithiol.

Ni fydd manylion cyswllt preifat yn cael eu cyhoeddi heb ganiatâd, ond mae dadl a phleidlais y Cyngor yn cael eu cynnal yn gyhoeddus a bydd enw'r ymgeisydd llwyddiannus yn cael ei gyhoeddi. Efallai y bydd angen cadw rhai cofnodion o dan amserlen gadw'r Cyngor a gellir datgelu gwybodaeth lle bo hynny'n ofynnol yn ôl y gyfraith.

Efallai y byddwch yn gofyn am gael mynediad at eich gwybodaeth bersonol neu ei gywiro a gallwch dynnu'n ôl caniatâd dewisol i'w ddefnyddio yn y dyfodol. Nid yw tynnu'n ôl yn effeithio ar brosesu sydd eisoes wedi'i gynnal na gwybodaeth y mae'n rhaid i'r Cyngor ei gadw yn ôl y gyfraith.

Ymholiadau preifatrwydd: clerk@narberthtowncouncil.gov.wales | 01834 504020

Rhestr wirio cyflwyno

- ☐ Rhannau 1 a 2 — manylion personol, cysylltiad, rhesymau, sgiliau a blaenoriaethau.
- ☐ Rhan 3 — datganiad ymgeisydd (uchafswm o 400 gair).
- ☐ Rhan 4 — datganiad cymhwysedd wedi'i gwblhau a'i lofnodi.
- ☐ Rhan 5 — caniatâd a datganiad terfynol wedi'i gwblhau a'i lofnodi.
- ☐ Unrhyw dudalennau ychwanegol wedi'u labelu'n glir gyda'ch enw a'r adran maen nhw'n ymwneud â hi.

CYFLWYNWCH ERBYN 12 HANNER DYDD DDYDD GWENER 23 HYDREF 2026
E-bostiwch y pecyn cyflawn i clerk@narberthtowncouncil.gov.wales neu ei ddanfon i'r cyfeiriad post ar y clawr. Bydd y Cyngor yn cydnabod ei dderbyn. Peidiwch ag anfon dogfennau adnabod sensitif oni bai bod y Clerc yn gofyn amdanynt yn benodol trwy lwybr diogel.

Rhagor o wybodaeth

Tudalen swyddi gwag y cyngor: narberthtowncouncil.gov.wales/vacancies

Canllawiau'r Comisiwn Etholiadol: etholiadau lleol yng Nghymru

Nodyn y weithdrefn: Paratowyd y ddogfen hon gan gyfeirio at ganllawiau cyfredol Llywodraeth Cymru a chanllawiau aelodau gan Un Llais Cymru a Chymdeithas Clercod y Cynghorau Lleol. Nid yw'n atgynhyrchu dogfennau enghreifftiol cyfyngedig y sefydliadau hynny.